

Standardy ochrony małoletnich, czyli system ochrony dzieci przed krzywdzeniem

Standardy ochrony małoletnich udostępnione przez Oficynę LEX zawierają **wszystkie zagadnienia dotyczące opracowania i wprowadzenia standardów ochrony małoletnich** określone zapisami ustawy z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw, które zostały dodane do ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (po nowelizacji: ustawa o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich).

Standardy zawierają szczegółowe procedury interwencji, działania profilaktyczne, edukacyjne, zasady zapobiegania krzywdzeniu dzieci, a w sytuacji gdy do krzywdzenia doszło – określają zasady zmniejszenia rozmiaru jego skutków poprzez prawidłową i efektywną pomoc dziecku oraz wskazują odpowiedzialność osób zatrudnionych w przedszkolu za bezpieczeństwo dzieci do niego uczęszczających.

Standardy ochrony małoletnich określają:

- sposób dokumentowania wypełniania obowiązku kontroli pracowników przed dopuszczeniem do pracy z małoletnimi w zakresie spełniania przez nich warunków niekaralności za przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności,
- zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a personelem, a w szczególności zachowania niedozwolone wobec małoletnich,
- zasady i procedurę podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub powzięcia informacji o krzywdzeniu małoletniego,
- procedury i osoby odpowiedzialne do składania zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego oraz zawiadamiania sądu opiekuńczego,
- zasady i sposób udostępniania personelowi polityki do zaznajomienia się z nią i jej stosowania.

Ponadto w standardach tworzonych w placówkach lub miejscach przeznaczonych dla małoletnich, przebywających tam regularnie lub czasowo, należy określić:

- wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi, a w szczególności zachowania niedozwolone,
- zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do internetu,
- procedury ochrony dzieci przed szkodliwymi treściami udostępnianymi w internecie oraz utrwalonymi w innej formie,
- zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia,
- zasady i sposób udostępniania małoletnim i ich opiekunom polityki do zaznajomienia się z nią i jej stosowania.

UWAGA!

Standardy udostępnione przez Oficynę LEX należy dostosować do charakteru i rodzaju placówki lub działalności.

Standardy ochrony małoletnich muszą zostać wprowadzone w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

Standardy ochrony małoletnich przed krzywdzeniem tworzą bezpieczne i przyjazne środowisko przedszkola i obejmują **cztery obszary**:

- 1) **politykę ochrony małoletnich**, która określa:
  - a) zasady bezpiecznej rekrutacji personelu do pracy w przedszkolu,
  - b) zasady bezpiecznych relacji personel–dziecko,
  - c) zasady reagowania w przypadku podejrzenia, że dziecko doświadcza krzywdzenia,
  - d) zasady ochrony wizerunku dziecka i danych osobowych dzieci,
  - e) zasady bezpiecznego korzystania z internetu i mediów elektronicznych,
- 2) **personel** – obszar, który określa:
  - a) zasady rekrutacji personelu pracującego z dziećmi w przedszkolu, w tym obowiązek uzyskiwania danych z Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym o każdym członku personelu oraz (gdy jest to dozwolone przepisami obowiązującego prawa) informacji z Krajowego Rejestru Karnego (np. w przypadku zatrudnienia w przedszkolu opiekuna, dyrektora, wolontariusza, położnej lub pielęgniarki), a kiedy prawo na to nie zezwala – uzyskiwania oświadczenia personelu dotyczącego niekaralności lub braku toczących się postępowań karnych lub dyscyplinarnych za przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności oraz przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę małoletniego,
  - b) zasady bezpiecznych relacji personelu przedszkola z małoletnimi wskazujące, jakie zachowania w kontakcie z dzieckiem na jego terenie są niedozwolone, a jakie pożądane,
  - c) zasady zapewniania pracownikom podstawowej wiedzy na temat ochrony małoletnich przed krzywdzeniem oraz udzielania dzieciom pomocy w sytuacjach zagrożenia, w zakresie:
    - rozpoznawania symptomów krzywdzenia,
    - procedur interwencji w przypadku podejrzeń krzywdzenia,
    - odpowiedzialności prawnej pracowników przedszkola zobowiązanych do podejmowania interwencji,
  - d) zasady przygotowania personelu przedszkola pracującego z dziećmi i ich rodzicami/opiekunami do edukowania:
    - dzieci na temat ochrony przed przemocą i wykorzystywaniem,
    - rodziców/opiekunów dzieci na temat wychowania dzieci bez przemocy oraz chronienia ich przed przemocą i wykorzystywaniem,
  - e) zasady dysponowania materiałami edukacyjnymi dla dzieci i dla rodziców oraz ich aktywnego wykorzystania,
- 3) **procedury** – obszar określający działania, jakie należy podjąć w sytuacji krzywdzenia dziecka lub zagrożenia jego bezpieczeństwa ze strony personelu przedszkola, członków rodziny, rówieśników i osób obcych:
  - a) zasady dysponowania przez przedszkole danymi kontaktowymi lokalnych instytucji i organizacji, które zajmują się interwencją i pomocą w sytuacjach krzywdzenia dzieci (policja, sąd rodzinny, centrum interwencji kryzysowej, ośrodek pomocy społecznej, placówki ochrony zdrowia) oraz zapewnienia dostępu do nich wszystkim pracownikom,
  - b) zasady udostępniania informacji dla dzieci na temat możliwości uzyskania pomocy w trudnej sytuacji, w tym numerów bezpłatnych telefonów zaufania dla dzieci i młodzieży,
- 4) **monitoring** – obszar, który określa:
  - a) zasady weryfikacji przyjętych standardów ochrony małoletnich przed krzywdzeniem – przynajmniej raz w roku, ze szczególnym uwzględnieniem analizy sytuacji związanych z wystąpieniem zagrożenia bezpieczeństwa dzieci,

- b) zasady organizowania przez przedszkole konsultacji z dziećmi i ich rodzicami/opiekunami.

Opracowanie: Elżbieta Bukowiecka-Górny

Podstawa prawna:

- ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r. poz. 1606).